

FIT-TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
Avv. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Udjenza ta' nhar it-Tnejn, 18 ta' Jannar, 2021

Avviz tat-Talba numru: **46/2020**

PULLICIN CONBRICKS LIMITED
[REG. NRU. C-91893]

VERSUS

ANDRE APAP
[K.I.. NRU. 22789G]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar il-5 ta' Frar, 2020 fejn l-attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallassha s-somma ta' elfejn, erbgħa mijha, hamsa u tmenin ewro u sitta u sebghin centezmi (€2,485.76c) rappresentanti prezz ta' bejgh ta' concrete, bricks u ramel kif ukoll kirjet ta' crane u servizzi relatati li baqħu ma thallsux mill-konvenut, kif ahjar deskrift fl-imsemmi Avviz tat-Talba. L-attrici talbet ukoll l-ispejjeż tal-proceduri odjerni u dawk marbuta ma' mandat ta' sekwestru kawtelatorju mressaq kontestwalment ma' dawn il-proceduri u kif ukoll l-imghaxxijet legali skond il-Ligi.

Ra li għad li debitament notifikata bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mill-ligi għal dan il-ghan u lanqas ma deher xi rappresentant għan-nom tieghu u/jew xi difensur għaliex għas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha inkluzi d-dikjarazzjonijiet bil-gurament;

Jikkunsidra;

Illi I-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolo 380 tal-Ligijiet ta' Malta jiprovo di illi, “*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Għandu jiżgura li kaz għandu, daqskemm ikun possibbli, jinstema’ u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smiġħ tieghu u li dak is-smiġħ ma jtulx iktar minn seduta wahda.*”

Il-paragrafu (b) ta' I-Artikolu 13 ta' I-istess imsemmi Kapitolo jiddisponi illi, “*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita għas-smiġħ tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin għandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrat inferiori għandhom jghoddu mutatis mutandis.*”

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mholija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixx il-kawza jew le għal gurnata ohra sabiex jisma' lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhix quddiemu.

Fil-kaz prezenti, u hekk kif registrat fl-udjenza tat-23 ta' Settembru, 2020 (a fol. 11), il-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali, izda nonostanti tali notifika, I-istess konvenut la ressaq risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher xi rappresentant għan-nom tieghu jew difensur għalih fis-seduti mizmuma quddiem it-Tribunal fl-udjenzi li kienu jmissu wara n-notifika lilu ta' l-atti biex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici. Tali konvenut, għalhekk, gie dikjarat fi stat ta' kontumacija, skond id-dettami tal-Kapitolo 380 tal-Ligijiet ta' Malta, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-ahhar imsemmija udjenza (a fol. 11).

Fil-konfront ta' l-imsemmi konvenut gie prezentant kapitolu mill-attrici fl-udjenza tat-23 ta' Settembru, 2020 (ara a fol. 13). Dan il-kapitolu gie dikjarat bhala mistqarr fl-udjenza successiva, hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tat-30 ta' Novembru, 2020 (a fol. 14). Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb għal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, I-istess kien jisthoqqu jigi emmnut. Għalhekk dan għandu jittieħed bhala mistqarr. Kif diga' mghadud, dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza l-ahhar imsemmija, f'liema udjenza l-procediment thalla għas-sentenza ghall-udjenza tal-lum.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament previsti u determinati mill-ligi taht il-Kapitolo 12 tal-Ligijiet ta' Malta [vide Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni għidżżejjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitat. Jingħad fid-deċiżjoni *in re Anthony Borg v. Samwel Veneziani* (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi “*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova positiva li l-ammont*

rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.” Fl-istess sens ara s-sentenza **in re Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, għandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l-hekk imsejha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfissirx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u għandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidħrili li għandu jaġhti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni għandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-deċizjoni **in re Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In temu, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova weħida mhux necessarjament u bilfors għandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migħjud in essere bil-kapitolu ma għandux ifisser li qed jintrodu derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza **in re James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), “*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata tqoqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif għajnej nħad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*”

Apparti l-imsemmija konfessjoni/jiet gudizzjali, it-Tribunal ha qies ta' dak dikjarat bil-gurament fl-udjenza tat-30 ta' Novembru, 2020, u cioè: “*It-Tribunal sema', seduta stante, lil Dylan Pullicino, fil-kwalita' tieghu ta' direttur tas-Socjeta' Attrici, jikkonferma bil-gurament l-informazzjoni kontenuta fl-Avviz tat-Talba u kif ukoll illi l-ammont reklamat f'dawn il-proceduri, EUR2485.76, għadu interament dovut lis-Socjeta' Attrici mingħand il-Konvenut Andre Apap, u li fil-mori ta' dawn il-proceduri ma twettaq l-ebda pagament akkont tal-ammont appena deskritt.*”

Għalhekk, fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal ex lege skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – it-talba attrici timmerita li tigi milqugħha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attrici. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier, ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza tagħhom.

Għaldaqstant, it-Tribunal, jaqta' u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut biex iħallas lill-attrici s-somma ta' elfejn,

erbgħa mijha, hamsa u tmenin ewro u sitta u sebghin centezmi (€2,485.76c), bl-imghaxijiet bir-rata ta' 8% fis-sena fuq dan l-ammont għandhom jibdew jiddekorru mill-5 ta' Frar, 2020 (data tal-prezentata tal-prezenti kawza) sad-data tal-hlas effettiv u finali.

L-ispejjeż gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri, izda mhux dawk marbuta mal-mandat kawtelatorju imsemmi fl-Avviz tat-Talba (peress li ma tressqet l-ebda prova dwar l-ezistenza effettiva tieghu), huma kollha a kariku tal-konvenut.

ft. Avv. Dr. Kevin Camilleri Xuereb

Gudikatur

ft. Adrian Pace

Deputat Registratur